

ЗАКОН

О изменама и допунама Закона о званичној статистици

Члан 1.

У Закону о званичној статистици („Службени гласник РС”, број 104/09), члан 1, став 2, реч: „регулишу” замењује се речју: „уређују”.

У истом ставу, после речи: „овим” додају се речи: „и/или другим”, а реч „законом” замењује се речју у облику множине „законима”.

У истом ставу, после речи: „статистике”, уместо запете ставља се тачка, а речи: „као и одговорни произвођачи званичне статистике одређени другим законом” бришу се.

Члан 2.

У члану 2, став 1, речи: „бројчане и репрезентативне” замењују се речима: „квантитативне и квалитативне”.

У ставу 2. реч: „публиковање” замењује се речју: „објављивање”.

Члан 3.

У члану 4, тачка 2) реч: „израду” замењује се речју „обраду”.

Тачка 3) мења се и гласи:

„Статистичко истраживање обухвата скуп активности које се односе на прикупљање, обраду, чување и анализу података и информација о масовним појавама које су дефинисане у члану 2. Закона, при чему се примењују научни и етички принципи (представља метод систематског прикупљања података непосредно од извештајних јединица и искључиво у статистичке сврхе).”

У тачки 4) после речи: „који” брише се реч: „се” и додају се речи: „садржи уређени скуп питања”, а и после речи „користи” додаје се реч: „се”.

Тачки 12) мења се и гласи:

„Административни извори података јесу евиденције, регистри, базе и други скупови података о правним и физичким лицима, које, на основу посебних закона, успостављају и одржавају поједини државни органи, организације и институције.”

После тачке 12 додаје се нова тачка 12а, која гласи:

12а) „Административни податак је податак преузет од административног извора.”

У досадашњој тачки 13), која постаје тачка 14), после речи: „и” додаје се реч: „њиховим”, а после речи: „обележјима” ставља се тачка, а речи: „јединицама посматрања” бришу се.

Члан 4.

Члан 5. мења се и гласи:

„Званична статистика се заснива на заједничким стандардима, званичним дефиницијама и основним начелима, са следећим значењима:

1) Начело **професионалне независности** значи да су за доношење одлука о дефиницијама, методима прикупљања и обраде података, садржају и роковима објављивања статистичких резултата надлежни искључиво одговорни произвођачи званичне статистике, независно од утицаја политичких или интересних група, административних органа и тела, појединаца или приватног сектора.

2) Начело **непристрасности** подразумева да се статистички подаци морају развијати, производити и дисеминирати на неутралан начин, као и да се према свим корисницима мора једнако поступати.

3) Начело **објективности** значи да се статистички подаци морају развијати, производити и дисеминирати на систематичан, поуздан и објективан начин, при чему се примењују професионални и етички стандарди, као и да примењене политике и праксе морају да буду транспарентне корисницима и даваоцима података.

4) Начело **посвећености квалитету** се огледа у томе да активности и методи који се односе на прикупљање, обраду и дисеминацију статистичких података буду усклађени са важећим професионалним стандардима, научним методима и принципима професионалне етике, како би статистички резултати што веродостојније одражавали посматране појаве.

5) Начело **статистичке поверљивости** подразумева заштиту података који се односе на појединачну статистичку јединицу, без обзира на то да ли се они прикупљају непосредно, приликом спровођења званичних статистичких истраживања, или посредно, из административних или других извора. Суштина овог начела јесте да одговорни произвођачи званичне статистике могу да користе индивидуалне податке искључиво у статистичке сврхе. Начело статистичке поверљивости се не односи на податке органа државне управе као статистичких јединица. Статистички податак се, у складу са овим начелом, не може користити као основ за остваривање права или стварање обавезе извештајној јединици.

6) Начело **рационалности** се односи на оптимално коришћење свих расположивих ресурса и смањење оптерећености извештајних јединица, као и на то да обим посла и трошкови неопходни за прикупљање статистичких података треба да буду сразмерни значају резултата.

7) Начело **јавности** значи да су сви резултати – обрађени подаци званичне статистике, као и све информације о примењеним методима и изворима података које користе одговорни произвођачи званичне статистике – јавни и истовремено доступни свим корисницима.

При развијању, производњи и дисеминацији података званичне статистике мора се водити рачуна о међународним препорукама и примерима добре праксе.”

Члан 5.

После члана 5. додаје се назив члана и члан 5а, који гласи:

„Управљање квалитетом

Члан 5а

Подаци званичне статистике прикупљају се, производе и дисеминирају на основу једнообразних стандарда и метода како би се осигурао квалитет резултата. У том смислу примењују се следећи критеријуми квалитета:

- 1) **релевантност** – односи се на степен у коме статистички подаци задовољавају тренутне и потенцијалне потребе корисника;
- 2) **тачност** – односи се на приближност процена непознатим правим вредностима;
- 3) **правовременост** – указује на период између доступности информација и догађаја или појаве коју подаци описују;
- 4) **поштовање датума објављивања** – односи се на време које протекне од датума објављивања података до циљног датума (датум до којег је требало да подаци буду достављени);
- 5) **доступност и разумљивост** – указују на услове и модалитете под којима корисници могу да прибаве, користе и тумаче податке;
- 6) **упоредивост** – представља меру утицаја разлика код примењених статистичких концепата, алата за мерење и поступака у којима се статистички подаци упоређују између различитих географских области, секторских домена или у времену;
- 7) **кохерентност** – односи се на адекватност података за њихово поуздано повезивање на различите начине и за различите намене.”

Члан 6.

У члану 6, тачка 1) мења се и гласи: „Државни завод за статистику”.

У тачки 3), после речи „Београда”, ставља се интерпункцијски знак тачка и запета, а речи и црта: „ – за територију града Београда” бришу се.

Члан 7.

Назив члана 7. и члан 7. мења се и гласи:

„Државни завод за статистику

Члан 7.

Државни завод за статистику (у даљем тексту: Завод) јесте самостална, односно независна организација са својством правног лица, која врши јавна овлашћења у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона, задужена за професионално обављање статистичких активности заснованих на петогодишњем статистичком програму и годишњим примењивим плановима.

Завод је самостални правни субјект и функционално је независан од било ког државног органа.

Завод је главни произвођач и дисеминатор званичних статистичких податка, као и одговорни стручни носилац, организатор и координатор система званичне статистике у Републици Србији, који представља званичну статистику Републике Србије у међународном статистичком систему.

Унутрашње уређење, делокруг и начин рада, начин планирања, обављања послова и друга питања од значаја за рад Завода ближе се уређују Статутом Завода, који доноси Одбор директора.

Број запослених, назив и опис послова, услови за обављање тих послова, као и овлашћења и одговорности уређују се Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места коју доноси Одбор директора. ”

Члан 8.

После члана 7. додају се нови чланови: 7а, 7б, 7в, 7г и 7д, који гласе:

„Члан 7а

Заводом руководи Одбор директора, који има седам чланова, од којих су три извршна, укључујући и председника, а остали су неизвршни чланови.

Завод представља и заступа председник Одбора директора, који је истовремено и генерални директор Завода, а у случају његове спречености, заменик председника Одбора директора. Председник Одбора директора, односно заменик председника када врши његову функцију, може, у целини или делимично, пренети функцију заступања Завода на другог члана Одбора директора само на основу одлуке Одбора директора.

Председника и чланове Одбора директора бира и разрешава Народна скупштина, на предлог Одбора Народне скупштине, надлежног за избор и именовања. Предлог за избор председника и чланова Одбора директора утврђује одбор Народне скупштине, надлежан за именовања на основу кандидатура за које су овлашћене да поднесу Влада и Одбор директора, на основу стручних знања и искустава које кандидати имају, а која су од значаја за обављање послова из надлежности Завода.

Чланови Одбора директора бирају се на мандат од пет година на начин и по поступку утврђеном овим законом, с могућношћу поновног реизбора за још један мандат.

Председник Одбора директора је по функцији извршни директор, а заменика председника бира Одбор директора из реда преосталих извршних директора.

Мандати чланова Одбора директора почињу даном ступања на дужност, а дан ступања на дужност утврђује се одлуком о именовању.

Одлука о именовању се објављује у „Службеном гласнику РС.”

Члан 7б

За члана Одбора директора може бити изабрано лице које испуњава следеће услове:

- да је држављанин Републике Србије и да има пребивалиште на територији Републике Србије;
- да је стекло високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету;
- да има најмање девет година радног искуства у струци;
- да му раније није престајао радни однос у државном органу због теже повреде дужности из радног односа;
- да није осуђивано за извршење кривичног дела које га чини недостојним за обављање ове функције;
- да има активно знање енглеског језика.

Члан 7в

Одбор директора Завода за свој рад одговара Народној скупштини.

Чланови Одбора директора имају право на плату, накнаде и друга примања у складу са законом.

Члан 7г

Мандат члана Одбора директора Завода престаје:

- протеком времена на које је изабран;
- смрћу;
- разрешењем.

Члан Одбора директора ће бити разрешен дужности у случајевима:

- на лични захтев;
- ако трајно изгуби способност обављања дужности;
- ако је спречен да обавља дужност у времену дужем од шест месеци;
- ако наступе околности због којих више не испуњава услове за избор;
- ако занемарује или несавесно обавља своје дужности тако да су наступиле веће сметње у обављању послова Завода;
- ако буде правоснажно осуђен за кривично дело које га чини недостојним за обављање ове функције.

Постојање разлога за разрешење члана Одбора директора пре истека мандата утврђује надлежни одбор Народне скупштине за избор и именовање, по иницијативи за разрешење, поднетој од стране председника или било ког члана Одбора директора.

Одлуку о разрешењу члана Одбора доноси Народна скупштина.

Члан 7д

У случају престанка мандата члана Одбора директора, избор новог члана се врши на начин прописан чланом 8. Закона (члан 7а). Одбор директора је дужан да поднесе иницијативу за покретање поступка за избор новог члана Одбора директора Одбору Народне скупштине, надлежном за именовања, најкасније шест месеци пре истека мандата члана Одбора директора, односно најкасније у року од 30 дана од престанка мандата члана Одбора директора из других разлога.

Одбор директора не може пуноважно одлучивати ако број његових чланова због престанка мандата падне испод четири.“

Члан 9.

Назив члана 9. и члан 9. мења се и гласи:

„Активности на заснивању административних извора и увођењу и вођењу административних регистара

Члан 9.

Завод учествује у свим активностима које се односе на заснивање нових или на промену постојећих административних извора података, или у активностима које се односе на изворе чији се подаци заснивају на сталном праћењу и посматрању и који су такође релевантни за званичну статистику.

Посебан вид административних извора су административни регистри. Завод учествује или координира методолошке активности на увођењу и вођењу административних регистара на државном нивоу, који су од посебног значаја за обезбеђивање података у процесу доношења одлука на највишем нивоу (председник, Народна скупштина, Влада и њихова радна тела).

Ова активност се састоји у активном учешћу Завода приликом успостављања регистара и суштинских промена њиховог садржаја, а с циљем примене јединствених дефиниција, идентификација и класификација. Овим се постиже једноставно повезивање и размена података и омогућава формирање интегрисаних мрежа националних регистара.

Завод, приликом коришћења података, има слободан и директан приступ регистрима наведеним у претходном ставу, а ради брзе и квалитетне обраде података и давања информација за ефикасно доношење одлука на највишем нивоу.”

Члан 10.

Члан 10. мења се и гласи:

„Председник Одбора директора је дужан да штити професионални кредибилитет званичне статистике, нарочито онда када је тај кредибилитет угрожен утицајима непрофесионалног карактера и потиче од државних органа, политичких странака или других интересних група ван система званичне статистике.”

Члан 11.

Члан 11. мења се и гласи:

„Средства за обављање послова из надлежности Завода прописаних овим законом обезбеђују се у буџету Републике Србије и из других извора у складу са законом.

Завод може обављати послове из сопствене делатности и остваривати приходе, под условом да не штети обављању послова за које је основан.

Из финансијских средстава остварених активностима из става 2 овог члана измирују се расходи који настају приликом реализације тих активности, а евентуални вишак прихода користи се за развој Завода и званичне статистике.

Извор средстава за финансирање Завода могу бити и донације које се реализују у складу са уговором са донатором.”

Члан 12.

Члан 13. мења се и гласи:

„Савет за статистику Републике Србије (у даљем тексту: Савет) је основно саветодавно тело Одбора директора и интегрални је део система званичне статистике који се бави стратешким питањима званичне статистике.

Основна улога Савета је да прати задовољавање потреба најширег круга корисника и остварење и заштиту права давалаца података.”

Члан 13.

Члан 15. мења се и гласи:

„Савет има тринаест чланова.

Чланове Савета именује председник Одбора директора Завода, уз сагласност Одбора, на период од четири године.

Председник Одбора директора је члан Савета по положају и председава Саветом.

Чланови Савета су: три члана представника Народне скупштине, три члана представника Владе и министарстава, један члан представник Народне банке Србије (предлаже га гувернер Народне банке Србије), један члан представник научноистраживачких института (на предлог Националног савета за научни и технолошки развој), један члан представник образовних институција (на предлог Националног савета за високо образовање), један члан представник послодаваца (на предлог Привредне коморе), један члан представник запослених (на предлог Социјално-економског савета) и један члан Савета, који се именује на предлог Статистичког друштва Србије.”

Члан 14.

У члану 16, после речи: „раду” додају се речи: „Савета за статистику”.

Члан 15.

Члан 17. мења се и гласи:

„Савет се финансира из средстава Завода”.

Члан 16.

У члану 18, став 2, реч: „Влада” замењују се речима: „Одбор директора Завода”.

Члан 17.

У члану 23. речи: „доставља Влади на разматрање и одлучивање, а Влада упућује Извештај Народној скупштини” замењују се речима: „се доставља Народној скупштини”.

Члан 18.

У члану 24, став 1, после речи: „података“ додају се речи: „одговарајућег садржаја и квалитета”.

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи: „Завод има слободан и директан приступ административним регистрима или административним изворима наведеним у претходном ставу у сврху производње званичне статистике, а ради брзе и квалитетне обраде података и давања информација.”

Став 2. постаје став 3.

Члан 19.

У члану 27. речи: „директор Завода” замењују се речима: „председник Одбора директора”, а реч: „проценитељима” замењује се речима: „пописивачима, сниматељима цена”.

Члан 20.

У члану 29 , став 2, после речи „информише”, додају се речи „Народну скупштину и”.

Члан 21.

У члану 32, став 2. се брише, а досадашњи став 3. постаје став 2.

Члан 22.

У члану 35, став 1. и став 2, речи: „директор Завода” замењују се речима „председник Одбора директора”.

У ставу 1. реч : „у циљу“ замењује се речју: „ради”.

Члан 23.

У члану 36. речи: „директор Завода“ замењују се речима „председник Одбора директора”.

Члан 24.

Члан 37. мења се и гласи:

„У циљу рационалног спровођења активности званичне статистике, Завод има право да формира, развија и одржава статистичке регистре, који се могу користити само у статистичке сврхе.

Председник Одбора директора доноси пропис којим се ближе уређују питања која се односе на формирање, развој, одржавање и употребу статистичких регистара.”

Члан 25.

У члану 38, став 2. се мења и гласи:

„Тражене податке из административних извора државни органи, организације и институције дужни су да, без накнаде, доставе Заводу.

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

Услови коришћења и повезивања индивидуалних података из различитих извора морају бити у складу са законима који регулишу заштиту личних података, односно информације о личности”.

Члан 26.

У члану 42, после става 3. додаје се нови став 4, који гласи:

„Завод има право да јавно реагује у случају да су објављени статистички подаци злоупотребљени и погрешно тумачени, а који би као такви могли утицати на јавно мњење”.

Члан 27.

У члану 47, ставу 2, реч: „вршењу” замењује се речју: „обављању”.

Члан 28.

У члану 49. речи: „директор Завода“ замењује се речима: „председник Одбора директора”, а реч: „економских” замењује се речју: „извештајних”.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 29.

Републички завод за статистику, образован Законом о министарствима („Службени гласник РС”, број 44/14), наставља с радом према одредбама овог закона.

Државни службеници и намештеници овог Завода, распоређени Законом о државним службеницима и намештеницима („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 81/05 – исправка, 83/05 – исправка, 64/07, 67/07 – исправка, 116/08, 104/09, 99/14), настављају са радом на пословима на којима су затечени, односно на другим пословима и задржавају плате према досадашњим прописима, до доношења решења о распоређивању на радна места, односно склапања уговора о раду, према Правилнику из члана 7, став 5 овог закона.

Члан 30.

Статут Завода донеће се у року од три месеци од дана ступања на снагу овога закона.

До доношења акта из става 1 овог члана примењиваће се досадашња акта.

Члан 31.

Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Заводу донеће се у року од 60 дана од дана ступања на снагу Статута Завода.

Члан 32.

Директор Завода наставља с радом до избора председника Одбора директора према одредбама овога закона.

Изузетно од члана 8. овог закона (нови члан 7а, став 4), први Одбор директора ће се изабрати тако што ће три члана бити именована са мандатом од пет година, два са мандатом од три године и два са мандатом од једне године, како би се одржао континуитет управљања.

Члан 33.

Институције из члана 13, став 4. овог закона, дужне су да предложе своје представнике Савета у року од 30 дана од дана ступања на снагу овога закона.

Члан 34.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о званичној статистици („Службени гласник РС”, бр. 104/2009).

Члан 35.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС”.